

37. TARJÁN

Tarján: Tarjány, -ba, -bú, -bo, -i : n. Taunaor, in, fö, áf Taunaor, taunaorö [K1. *Tarjány* K2. K3. P. *Tarján*].
-T: 4307 ha, L: 2823. - P. „Tarjánt tiszta magyar ajkú nép lakta. 1641. évben Rajna vidékéről, 1723. évben összesen 40 német család telepedett le.” 1945-ben Egerlövőről és a szlovákiai Szőgyénből magyar telepes családok jöttek Tarjánba.

1. *Hat ház: n. Trejlejnakózn 'Dreilenengasse' [Dózsa György u]* U. Hat házból állt. Három Magdaléna lakott az utcában.

2. *Kiskert utca* U

3. *Fősső utca: n. Auvakózn 'Obergasse' [Jókai u]* U

4. *Harting-kereszt : n. Jloating-Krejc 'Harting-Kreuz'* Ke. Hartégen Ferenc állíttatta helyre a keresztet a 2. világháború után

5. *Tatai utca: n. Hindakózn 'Hintergasse' [Ady Endre u]* U

6. *[Petőfi Sándor u]* U

7. *Viola utca* [~] U

8. *Szent Rókus-szobor : n. Rohusz-Dejkmoy 'Rochus Denkmal'* Szo. A szobrot 1866-ban állították azért, mert a kolerajárvány elkerülte a házat.

9. *Katolikus templom: n. Khataulisi Khieha 'Katholische Kirche' [Római katolikus templom]* E. A templom 1779-ben épült. Tervezője Fellner Jakab, építője Göttl Antal.

10. *Szentháromság-szobor* Szo. 1828-ban emelték.

11. *Hősi szobor: n. Dejnmoy 'Denkmal'* Szo

12. *Újvilág : n. Nej Vőd 'Neue Welt' [Lenin u]* U. A falunak ez a része az 1930-as években épült.

13. *Vadász utca: n. Undakózn 'Untergasse'* U. A régi település alsó részén volt. Az utca végén vadászház van.

14. Erdész-híd Híd

15. Védő-kút Kút. A kút vize lúgos, mosáshoz viszik a vizét.

16. Kossuth tér] Tér

17. Fő utca: n. Háoptkózn "Hauptgasse?": n. Togf "Dorf?" [Rákóczi u] U. A földben az utca két oldalán gabonátárolókat találtak.

18. Vájár u U

19. Békeu U

20. Ságvári Endre uj U

21. Csalogány uj U

22. József Atilla u [5] U

23. Kendérés: n. Hániflaumd "Hanfland" /Szegefű uj U. Régen kendert termeltek itt.

24. n. Óhákózn "Eichengasse"? / Móricz Zsigmond tér] Tér
25. Rózsa utca [5] U
26. Rozmaring utca [5] U
27. Sport utca [7] U. Az utca néhány házból áll.
28. Kis-högy: n. Kláná Péah "Kleiner Berg] U
29. Hégy: n. Péah "Berg": n. Nikszprót "Nichtsprot" /Gyermelyi uj U. Szegények laktak itt a hegyen, s a koldulóknak mondták, hogy nincsen kenyér".
30. Fakérészt: n. Hawjekrejc "Holzkreuz? Ke
31. Cigány-kút Kút. A vándorló cigányok a falu szélén itt pihentek meg.
32. Zsámbéki-hid: n. Sámbejka Prukká "Zsámbéker Brücke"? Híd
33. Kis-kút: n. Kláná Prunna "Kleiner Brunnen? Kút
34. Csatári- kút [5] Kút. A név eredete ismeretlen.
35. Néfelejcs utca [5] U
36. Tornyó, -ba [P. Tornyói pu Hiv. Tornyópuszta/ Pu, Lh.
37. Fekete-kű ajja: n. Unden Fekete-ki "Unterer Fekete-kő" Ds, szó
38. Hosszúfődek: n. Langi Oka "Langer Acker" [K1. K3. P. Lovász hegyi d] Ds, sz.
39. Téglaház [K3. A P. Téglá vető d] S, sz. Téglát égettek itt.
40. Fekete-kű: n. Vejkodtn "Weingarten H, sző
41. Kűbányo: n. Stápruh "Steinbruch" [K2. Kőbánya] B
42. Mészégető: n. Kholigaufa "Kalkofev [IK2. Mészégető]]j. Mészégető kemencék.
43. Kálvária: Lovász-högy: n. Annapütoka "Annabildacker" IK1. P. Kálvária d K3 Kálvária] S, sz
44. Kis-Lovász-högy IK1. Lovászhegyi szőlők K3. Lovászhegy] Ds, sz. Régen itt szőlő volt.
45. Tolnai-erdő: n. Taunaura Vojd "Tolnaer Wald" [K3. P. Kalmárdülő] Hs, e
46. Szúnyog-tó: n. Tájhtoka "Teichacker" [K1. K2. Szunyog tó] Mo
47. Káposztás, -ba: n. Kráotlánd "Krautland" IK3. Felső káposztás7 S, sz
48. Peskő ajja: n. Feski "Peskv IK1. K3. P. Peskő aljal Ds, e
49. Ricsman-rét: n. Ricsma-Vizn "Ricsmann-Wiese? Ds, r, 1. Tulajdonosáról.
50. Mária-szobor Szo. Állíttatója ismeretlen.
51. Heréskert: n. Klejkoatn "Kleegarten" IK3. Heréskert]] S, sz, l. Régen a tulajdonosok itt herét termeltek.
52. Kis-Tarján [K1. Tarjányi d K2. a P. d) S, sz

53. Tamás-kő: Légvédelmi: n. Taumaski- Péosg "Tamás-Berg?" (K3. P. Tamáskő/, H, e. A második világháborúban itt légvédelmi ágyúk állása volt.
54. Pap-föld: n. Pfoaráfőgy "Pfarrerfeld" IK3. Szabadosok] S, sz
55. Sövény-kert: n. Hindrigi Saüvinkaud "Hinterer Sövénykút" IK1. Sövénykúti d K3. Sövénykútajai d] Ds, szo n
56. Sövény-kút IK1. Sövénykúti szőlők K2. A] Hs, szó.
57. Hármashatár IK3. Völgyi d] Ds, e, sz
58. Agátorok IK2. -] Ds, sz, e. Nh. A kutya tátott szájához hasonlít. Agátorok elnevezés lehetett.
59. Szalánka, -ba IK1. K3. Alsó-Szalánka P. Szalonka d] Hs, sz, e. Régen sok szalonka volt itt.
60. Szalánka, -ba IK1. K3. Felső-Szalánka] Ds, sz
61. Nagy-hegy IK1. Barta hegyi tábla K3. Barta-hegy P. Barta hegyi d7 Hs, 1, mlen
62. Disznólegelő: Kerengő, -be [K3. Újkert] Hs, l, milen. Hegyekkel körülvárt terület, ahol a disznókat legeltették.
63. Pincesor [K2. Kőpincék] É. Pincék és présházak vannak itt.
64. Lebukti, -ba IK2. Iszkiri] Ds, sz. Az emelkedő hirtelen megszakad, lebukik.
65. Disznólegelő (K2. Tekerület) Hs, 1
66. Pusztaszőlő [K2. P. A] Hs, szó, sz. A pusztahegyvet később telepítették be szőlővel.
67. n. Staukoka "Stockacker" IK1. Irtás K3. Irtványföldek] H, szó, sz.
68. Kendőföld: n. Hánifoka "Hanfacker" [K1. Kenderföld K2. Kenderes] Ds, sz. Valamikor kender termelt itt.:
69. n. Kráotlandvín "Krautlandwiese" [K2. Alsó káposztás] S, szar
70. Cserkész-kert [K2. -]S, sz. A terület a cserkész szövetség tulajdona volt.
71. Csurgó, -ba IK2. A] Ds, sz 72. Nyáros, -ba IK1. K3. id P. A] Ds, sz. Sok nyárfa volt itt, kiirtották. 73. n. Kmávin "Gemeindewiese" [K2. Községir] S, r
74. Csiga-kerték IK3. Sikár-kert P. Sikárkerti d] Hs, szó, sz. Sok apró csiga van itt.
75. Kis-Szállás IK1. ci szőlők K3. s P. dj Hs, szó, sz
76. Mogorós-kút: n. Stégaka "Steigacker" IK1. Mogorós kúti irtás K3. Mogoróskút P. Mogoróskúti dj Ds, szó, sz
77. Öreg-erdő: n. Ojde Vojd "Alter Wald" Ds, e
78. Fiatalos, -ba IK1. K3. s] H, e
79. Serlejm-forrás: n. Prindil "Brünnlein F. A föld tulajdonosáról.
80. Csurgó-högy IK1. Tsurgó h K3. P. Csurgóhegy] H, e
81. Omlás-rét IK2. Omlási rétek] S, r

82. Tuskó-rét: n. Toan Vízn "Dorner Wiese" S, r
83. n. Kheivüprunaoka "Kalbsbrunnenacker" Ds, r. A közeli Tehén-kútról (l. 86.) kapta a nevét. 84. Omlás, -ba: Omlás-hégy IKl. Omlás kertek K3. Omlási szántók P. Omláskerti d] Hs, sz, 1, r
85. Hérkálás IK3. P. Herkályos7 Ds, e, sz. Az erdőben sok volt a harkály.
86. Tehén-kút: n. Khiaprunaoka "Kuhbrunnenacker" [K2. Tehéncút] Ds, sz, 1
87. Zsuzsa-rét: Hérkájos-rét [K1. K3. P. Zsuzsa r] S, sz, r. Nh. A törökök által itt megölt kislány nevét őrzi.
88. Bagjas, -ba IK1. K3. Baglyos P. sh] H, e. Sok bagoly volt az erdőben.
89. Nádas, -ba: n. Roadahívzn " Rohrteichwiesen" [K2. Nádasói d] S, Tr, Mo.
90. Ökör-kút (Kl. A] Kút
91. Birkás-rét: n. Saufvín "Saufwiese" S, 1
92. n. Rundaroka "Runderacker" IK1. Mély völgyi irtás K3. Mélyvölgy/ Hs, 1, sz. Hegyektől körülzárt völgykatlan.
93. Vitíz-telek (K1. Őr hegy aljai d K3. Őrhegyalja] Ds, sz, l. Ketten kaptak itt vitézségért földet. 94. Juhász-ház E. A tulajdonos nevéől.
95. Tornjó, -balK1. er K3. a P. Tornjóhegy] H, sz,e
96. Méhes, -be Ds, sz, l. Tulajdonosáról.
97. Somló, -ra IK1. K2. Somlyó/ H, e. Az erdőben sok som termett.
98. n. Fistejht "Fischteich" [K3. Halastó/ Tó. Tíz éve mésterségestó.
99. Juhász-rét: n. Kocnüsaf- vízn "Koöznerschafwiese" [K1. Juhász kutirét K2. Juhászrét P. Juhászréti d] S, r. A német elnevezést a cicfark növényről kapta.
100. Őr-högy IK1. ci szőlők K3. P. a] H, sző, sz
101. Fakó-högy IK2. P. -] H, mlen, kopár. Árvalányhaj terem csak rajta. Annak színéről hívják fakónak,
102. Kis-Tornjó: n. Kia Tauni "Klein Tornjó" [K3. Kis-Tornjó] S, sz
103. n. Tauna Főgy "Tornjóer Feld" [K3. Tornjóí régi földek/7 S, sz
104. Madarász-berék IK3. s] Ds, e
105. Katona-csapás Hs, e. A II. világháborúban a lövészárkokhoz erre jártak a katonák.
106. Kis-Somjó IK 3. Nagy és Kis Somlyó] H, e
107. Somjóvár: n. Sámlauh Fészting "Samloer Festung" É, rom
108. Pap-rét: n. Pfoaravízn "Pfarrerwiesen Ds, r, l
109. Szent László- patak [K3. A] Vf
110. Tarjányi-tanya E
111. Somjó ajja IK3. s Kl. cidj/ Ds, sz 112. Móri-berék Ds,e

113. Forrás-rét[K1. Prindi r K3. 5s]S,r,1

114. Hársos- óda Ds, sz

115. Hangita, -ba IK3. Hargita/ Ds, e

116. Száraz-kút [K3. Kutágas] Ds, sz, l. Az elnevezés a kiszáradt kútról származik.

117. Váli-víz [K3. 5] Vf

118. Tábornok-fái-hégy Ds, e. A név eredete ismeretlen.

119. Hársos, -ba: n. Lintne "Lindner" Ds, sz. Sok hársfa volt régen az erdőben, de már kivágták őket.
K1. 1839., KmL., Esztergom; K2. 1886., KT., Tarján; K3. 1965., KmF., Esztergom.

Gyűjtötte: Klinger Lőrincné ált. isk. tanár. — Adatközlők: Martin Andrásné 80, Rajna Sándor 60,
Reinhardt György 70, Schneider Ferencné 70, Werli Józsefné 75é.